

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

MÁSODIK SEKCIÓ

CSÜLLÖG kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(30042/08. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2011. június 7.

A jelen határozat az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

A Csüllög kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, amelynek tagjai voltak:

Françoise Tulkens, *elnök*

Danutė Jočienė,

David Thór Björgvinsson,

Dragoljub Popović,

Sajó András,

Işıl Karakaş,

Guido Raimondi, *bírák,*

és Stanley Naismith, *hivatalvezető,*

2011. május 17-én zárt ülésen lefolytatott tanácskozást tartott, amelyen az alábbi, ugyanezen időpontban elfogadott ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (30042/08. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló egyezmény (az „Egyezmény”) 34. cikke értelmében egy magyar állampolgár, Csüllög Zsigmond (a „kérelmező”) 2008. június 9-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőt Győző G. Budapesten működő ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt (a „Kormány”) Hóltz L. kormányképviselő képviselte a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból.

3. A kérelmező azt állította, hogy a fogvatartása során embertelen és megalázó bánásmódban részesült, és nem biztosították számára annak a lehetőségét, hogy ellene hatékony jogorvoslattal éljen. Állítását az Egyezmény 3. és 13. cikkeire alapozta.

4. 2009. augusztus 25-én a Második Szekció elnöke úgy határozott, hogy értesíti a Kormányt a kérelemről. Az Egyezmény 29. cikkének 1. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK**I. AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI**

5. A kérelmező 1964-ben született és Budapesten él.

6. A kérelmezőt 2005. február 7-én letartóztatták, 2006-ban pedig emberölés előkészületéért bűnösnek találták és ötévi különleges biztonsági

körletben letöltendő börtönbüntetésre ítélték. A nem jogerős ítélet kihirdetését követően, a kérelmezőt 2006. április 24-én a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön büntetés-végrehajtási intézetbe szállították, és ott különleges biztonságú körletben helyezték el. 2006. április 28-án a kérelmező védőügyvédje átszállítási kérelmet nyújtott be az Igazságügyi Minisztériumhoz. 2006. június 27-én a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Fogvatartási Ügyek Főosztálya Központi Szállítási és Nyilvántartási Osztályának vezetője (a „Büntetés-végrehajtási Hivatal”) engedélyezte a kérelmező átszállítását a Váci Fegyház és Börtön büntetés-végrehajtási intézetbe.

7. Ezt követően a Különleges Fogvatartást Megállapító Bizottság (a „Bizottság”) határozata értelmében a kérelmezőt 2006. augusztus 17-én a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön büntetés-végrehajtási intézetbe szállították különleges biztonságú körletbe helyezés céljából. Ezzel összefüggésben a Kormány előadta, hogy a büntetés-végrehajtási hatóság előkészületben lévő szökésről értesült; a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény 30. § (3) bekezdése értelmében a fogvatartott biztonságával kapcsolatos ilyen jellegű információkat nem lehet közölni a fogvatartottal; mindemellett a fogvatartottal szemben további büntetőeljárások is folyamatban voltak; valamint mindezen tényezők indokoltá tették a kérelmező megfelelő, zárt intézménybe történő átszállítását és a bűntársaitól való minél hatékonyabb elkülönítését. A kérelmező különleges biztonságú körletben történő elhelyezése a Nemzeti Nyomozóiroda által szolgáltatott minősített információk alapján is indokolt volt. A határozat alapját képező információkat nem fedték fel a kérelmező előtt. A kérelmező bűntársai nem kerültek különleges biztonságú körletbe.

8. 2006. augusztus 17. és 2008. szeptember 23. között a kérelmezőt IV. biztonsági csoportba sorolt elítéltként tartották fogva a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön különleges biztonságú körletében („KBK”), a 2007. február 15. és március 27. közötti időszak kivételével, amelyet a Budapesti Fegyház és Börtönben töltött. A IV biztonsági csoportba sorolást és a KBK körletben való elhelyezést rendszeres időközönként felülvizsgálták és meghosszabbították, valamennyiszer indokolás nélkül. A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokához, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészséghez és a Fővárosi Főügyészséghez benyújtott panaszai nem vezettek eredményre. A kérelmező kérdésére a Megyei Főügyészség 2007. június 25-én azt a választ adta, hogy „a KBK körletbe történő helyezésről a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága illetékes dönten, így e tekintetben a Megyei Főügyészség nem jogosult intézkedni.” A Megyei Főügyészség szerint a büntetés-végrehajtási hatóság intézkedései jogszerűek voltak.

9. A KBK körletben biztosítandó körülményekre vonatkozó szabályok az „Alkalmazandó hazai jog” fejezetben találhatók (lásd alább a 13–16. bekezdéseket). A kérelmező előadta, hogy zárkáját csak mesterséges fény

érte, a szellőzése nem volt megfelelő, a WC-nek nem volt sem ülőkéje sem fedele, és a kérelmezőt minden nap teljes testüregvizsgálatnak vetették alá. Továbbá, a kérelmező a cellában csak rendkívül korlátozott körű tárgyakat birtokolhatott: nem tarthatott magánál karórát, tollat, fésűt, műanyag étkészletet, teafiltert vagy irodaszert, és csak korlátozott számú könyvet, újságot kaphatott.

10. Ezt követően a kérelmezőt átszállították a Budapesti Fegyház és Börtön büntetés-végrehajtási intézetbe. Fogvatartására továbbra is a IV. biztonsági csoport szabályai vonatkoztak, jóllehet itt már nem helyezték KBK körletbe. Különleges biztonságú zárkája az intézmény alagsorában volt.

11. Büntetésének letöltését követően a kérelmező 2009. február 10-én szabadult.

II. ALKALMAZANDÓ BELSŐ JOG

12. 1995. évi CVII. Törvény a büntetés-végrehajtási szervezetről

30. §

„(2) A fogvatartott a róla nyilvántartott adatokat — a (3) bekezdésben foglalt kivételekkel — megismerheti, kérheti a téves adatok kijavítását és a jogellenesen nyilvántartott adatok törlését. A fogvatartott ilyen kérelmét teljesíteni kell.

(3) Nem hozható a fogvatartott tudomására a fogvatartás biztonságát érintő azon adat, mely olyan intézkedéssel kapcsolatban keletkezett, amelyet a fogvatartott törvényi rendelkezés következtében eltérni köteles. A fogvatartott szabadulásakor a minősített adat kivételével — kérésére — ezeket az adatokat is megismerheti.”

13. 6/1996 (VII. 12.) IM rendelet a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól

6. §

„(1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a fogvatartottnak a fogvatartással összefüggő ügyében — hivatalból vagy kérelemre — azon intézet kijelölt szervezeti egységének a vezetője dönt, ahol a fogvatartott a büntetés vagy intézkedés végrehajtása céljából tartózkodik. A fogvatartott a fogvatartással összefüggő ügyében — a kérelem, bejelentés tárgyának a megjelölése nélkül — személyes meghallgatást kérhet az intézet szervezeti egységeinek a vezetőitől vagy a parancsnoktól, hozzájuk írásban közvetlenül is fordulhat.

(2) A fogvatartott az (1) bekezdés szerinti döntés (intézkedés, határozat) ellen, vagy annak elmulasztása esetén panasszal fordulhat a parancsnokhoz. Ha a döntést a parancsnok (...) hozta, a panaszt az országos parancsnok bírálja el.

(3) Ha jogszabályban meghatározott esetekben a fogvatartott ügyében (...) az országos parancsnok döntött, a panaszt az igazságügyi és rendészeti miniszter bírálja el.”

42. §

„(1) Az elítéltet a befogadási bizottság a fogvatartás biztonságára való veszélyesség növekvő mértéke szerint az I., a II., a III., illetve a IV. biztonsági csoportba sorolja.

(2) A biztonsági csoportba való besorolásnál

a) az elkövetett bűncselekményt (annak jellegét és körülményeit), a szabadságvesztés időtartamát és végrehajtási fokozatát, a részben felfüggesztett szabadságvesztésre ítélet tényét, a szabadságvesztésből még le nem töltött időt, a feltételes szabadságra bocsátás esedékességének az időpontját,

b) az elítélt személyiségét, előéletét, egészségi és fizikai állapotát, kapcsolattartását,

c) új büntetőeljárás indítása esetén az ennek alapjául szolgáló magatartás jellegét és körülményeit,

d) az intézet, illetve a foglalkoztatás biztonsági szempontú sajátosságait

kell figyelembe venni.

(3) A (2) bekezdésben foglalt szempontok értékelése alapján

d) a IV. biztonsági csoportba kell besorolni azt az elítéltet, akinél alapos okkal arra lehet következtetni, hogy az intézet rendjét súlyosan sértő cselekményt, szökést, a saját vagy mások életét, testi épségét sértő vagy veszélyeztető magatartást fog tanúsítani, illetve ilyen cselekményt már elkövetett, és a biztonságos fogvatartás csak őrzéssel, kivételesen felügyelettel biztosítható.

(4) Ha a biztonsági csoportba való besoroláshoz szükséges adatok, ismeretek hiányosak, azok megszerzéséig az elítéltet a III. biztonsági csoportba kell besorolni.”

43. §

„(1) Az elítélt biztonsági csoportba sorolását (...) a IV. biztonsági csoportba soroltaknál legalább három hónaponként a befogadási bizottság felülvizsgálja.

(2) A besorolás alapjául szolgáló körülmények változása esetén a befogadási bizottság (...) az elítélt biztonsági csoportját az (1) bekezdés szerinti határidőktől függetlenül is köteles megváltoztatni.”

44. §

„(1) A biztonsági csoportba való besorolás az elítélt törvényben meghatározott jogait nem érinti, a különböző biztonsági csoportokban a jogok gyakorlásának módját és rendjét az intézet házirendje határozza meg.

(2) A biztonsági csoportba való besorolás indokairól az elítélt csak akkor tájékoztatható, ha a tájékoztatás a fogvatartás biztonságát nem veszélyezteti.”

Különleges biztonságú zárkába, illetve körletre helyezés

47. §

„(1) A IV. biztonsági csoportba sorolt elítélt különleges biztonságú zárkába, illetve körletre helyezhető.

(2) Különleges biztonságú zárkába, illetve körletre helyezhető az elítélt akkor is, ha életének vagy testi épségének a védelme más módon nem biztosítható.

(3) A különleges biztonságú zárkában, illetve körleten elhelyezett elítélt

- a) állandó felügyelet alatt áll,
- b) az intézet területén engedéllyel és felügyelettel mozoghat, zárkáját zárva kell tartani,
- c) munkát a különlegesen kialakított körletrészen belül, illetve a parancsnok által kijelölt helyen végezhet,
- d) az elítéltek öntevékeny szervezeteiben nem vehet részt,
- e) az intézet csoportos művelődési, sportolási és szabadidő eltöltésének lehetőségeit csak a különlegesen kialakított körletrészen belül, illetve a parancsnok külön engedélyével veheti igénybe, önképzést folytathat,
- f) saját ruhát - a (2) bekezdés alapján különleges biztonságú zárkába, illetve körletre helyezett elítélt kivételével - nem viselhet,
- g) magánál tartható tárgyainak köre és mennyisége korlátozható.

(4) A különleges biztonságú zárkában, illetve körleten elhelyezett elítéltre vonatkozó végrehajtási szabályokat a házirend tartalmazza.

(5) Az elítélt különleges biztonságú zárkába helyezését a befogadási bizottság legfeljebb három hónapra rendelheti el, melyet két alkalommal, három-három hónappal meghosszabbíthat. Ezt meghaladó időre az országos parancsnok által kijelölt bizottság (...) rendelheti el a különleges biztonságú zárkába helyezés fenntartását. Az elhelyezés indokoltságát a bizottság hat hónaponként felülvizsgálja.

(6) Az elítélt különleges biztonságú körletre helyezését a bizottság legfeljebb hat hónapra rendelheti el, melyet az elhelyezés indokának fennállása esetén meghosszabbíthat. A különleges biztonságú körleten történő elhelyezés indokoltságát a bizottság hat hónaponként felülvizsgálja.

(7) A különleges biztonságú zárkába, illetve körletre helyezést az elrendelő haladéktalanul megszünteti, ha annak indokai már nem állnak fenn.

(8) A rendelet alkalmazásában

a) *különleges biztonságú zárka*: olyan sajátos szabályok alapján működtetett, speciálisan kialakított és felszerelt helyiség, ahová az (1) és (2) bekezdésben meghatározott elítélt egyedül kell elhelyezni. Az intézetek különleges biztonságú zárkaként működtetett zárkait az országos parancsnok intézkedésben határozza meg;

b) *különleges biztonságú körlet*: az országos parancsnok intézkedésében kijelölt intézetnek az e célra kialakított, különleges biztonságú zárkákból és a hozzájuk tartozó helyiségekből álló, elkülönített része, ahová az (1) és (2) bekezdésben meghatározott elítélt végrehajtási fokozattól függetlenül helyezhető el.”

14. *1979. évi 11. törvényerejű rendelet a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról*

36. §

“(1) Az elítélt jogosult

g) a büntetés-végrehajtási intézetben és a büntetés-végrehajtástól független szervhez közérdekű bejelentés, panasz, kérelem és jognyilatkozat előterjesztésére”

15. *A büntetés-végrehajtás országos parancsnokának 1-1/51/2003. (IK Bv. Mell. 7.) intézkedése*

A KBK körletben biztosítandó körülményekre vonatkozó szabályokat a következőken lehet összefoglalni. A KBK körletben őrzött elítéltek különleges biztonságú szobákban fogadhatják látogatóikat és csak egyedül étkezhetnek. A szabadtéri tartózkodáshoz való jogukat csak egyenként, egy különleges területen gyakorolhatják; más elítéltek társaságában nem vehetnek részt kulturális vagy sportrendezvényen; csak egyedül, a saját zárkájukban nézhetnek televíziót, hallgathatnak rádiót, olvashatnak, sportolhatnak vagy gyakorolhatják a vallásukat. A zárkájukból történő távozás előtt és után minden alkalommal – szükség szerint meztelenre vetkőztetéssel – motozásnak vetik alá őket. Az így őrzött elítéltek saját zárkájukban borotválkoznak és mosakodnak, valamint ugyanitt végzik el rajtuk az orvosi vizsgálatokat is.

16. *A Sátorajaiújhegyi Fegyház és Börtön parancsnokának 41/2005. sz. intézkedése*

A KBK körletre vonatkozó szabályok szerint őrzött elítéltek csak megbilincselve és a más elítéltekkel való találkozás lehetőségét kizárva hagyhatják el a KBK körletüket. Az így őrzött elítéltek csak megbilincselve vethetők orvosi vizsgálat alá. Bármely időszakban egyszerre legfeljebb két így őrzött elítélt élhet a szabadtéri tartózkodás vagy sportolás lehetőségével, de tilos találkozniuk vagy kapcsolatba lépniük egymással.

III. ALKALMAZANDÓ NEMZETKÖZI JOG

17. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának Rec (2006) 2 ajánlása a tagállamok számára az európai büntetés-végrehajtási szabályokról (a Miniszteri Bizottság által 2006. január 11-én, a Miniszteri Megbízottak 952. ülésén elfogadva)

Biztonság

“51.1 A konkrét fogvatartottakra alkalmazott biztonsági intézkedéseknek a fogvatartásuk biztonságának garantálásához szükséges minimumnak kell megfelelnie.

51.2 A fizikai korlátok és más technikai eszközök nyújtotta biztonságot a rájuk bízott fogvatartottakat ismerő, éber személyzet által biztosított dinamikus biztonsággal kell kiegészíteni.

51.3 A befogadását követően minden fogvatartottat – a lehető leggyorsabban – értékelni kell az alábbiak meghatározása céljából:

a. az a kockázat, amelyet szökés esetén a közösségre nézve jelentene;

b. annak valószínűsége, hogy egyedül vagy külső segítséggel próbál megszökni.

51.4 Ezt követően minden fogvatartottat a meghatározott veszély fokának megfelelő biztonsági rezsim szerint osztják be.

51.5 Az érintett fogvatartása alatt a szükséges biztonsági szintet rendszeresen értékelni kell.”

Biztonságosság

“52.1 Befogadása után a lehető leggyorsabban minden fogvatartottat értékelni kell annak meghatározása céljából, hogy jelent-e veszélyt más fogvatartottak, a büntetés-végrehajtási személyzet vagy a büntetés-végrehajtási intézetben dolgozó; rendszeresen odalátogató személyek biztonságára nézve; valamint önmagára nézve.

52.2 Intézkedéseket kell hozni a fogvatartottak, a büntetés-végrehajtási személyi állomány, valamennyi látogató biztonságának szavatolására, valamint azon erőszakos cselekmények és más váratlan események veszélyének legkisebb mértékűre csökkentése céljából, amelyek veszélyeztetik a biztonságot.

52.3 Minden lehetséges erőfeszítést meg kell tenni annak lehetővé tétele érdekében, hogy a fogvatartottak maradéktalanul és teljes biztonságban vegyenek részt a napi tevékenységekben.

52.4 A fogvatartottak módjában kell állnia, hogy bármikor - akár éjszaka is - kapcsolatba lépjenek a személyzettel.

52.5 Az egészségre és a biztonságra vonatkozó belső jogot a büntetés-végrehajtási intézetekben is alkalmazni kell.”

Magas fokozatú különleges biztonsági és biztonságossági intézkedések

“53.1 Magas fokozatú biztonsági és biztonságossági intézkedések alkalmazása csak rendkívüli körülmények között engedhető meg.

53.2. Az ezeknek az intézkedéseknek az összes fogvatartott vonatkozásában való igénybevételekor egyértelmű alkalmazandó eljárásokat kell megállapítani.

53.3. Ezeknek az intézkedéseknek a jellegét, időtartamát, alkalmazhatóságának indokait a belső jognak kell meghatároznia.

53.4. Ezeknek az intézkedéseknek az alkalmazását minden esetben adott időszakra vonatkozóan az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia.

53.5. Az alkalmazás időtartamának meghosszabbításáról szóló minden határozathoz az illetékes hatóság újabb jóváhagyása szükséges.

53.6. Ezeket az intézkedéseket egyénekre és nem fogvatartottak csoportjaira kell alkalmazni.

53.7. Minden olyan fogvatartott, akivel szemben ilyen intézkedéseket alkalmaznak, jogosult panaszt benyújtani a 70. szabályban írt eljárás szerint.”

Beadványok és panaszok

“70.1 Minden fogvatartottnak alkalmat kell kapnia arra, hogy egyéni/kollektív panaszokat intézzon a büntetés-végrehajtási intézet igazgatójához vagy bármely más illetékes hatósághoz.

70.3 A fogvatartott kérelmének vagy panaszának elutasítása esetén az elutasítás indokait közölni kell a fogvatartottal, akinek jogosultságot kell biztosítani arra, hogy független hatósághoz jogorvoslattal éljen.”

18. A fenti ajánlás 70. szabálytervezetéhez fűzött magyarázat szó szerinti idézésben:

“Ez a szabály nem szándékozik kizárólagos modellt előírni a panasztételi eljárásra vonatkozóan, de meghatározza azokat az alapvető követelményeket, amelyeknek minden ilyen eljárás esetében meg kell felelni, hacsak nem minősülnek az Egyezmény 13. cikke szerinti hatékony jogorvoslásnak [(lásd: *Van der Ven kontra Hollandia* (50901/99. sz. kérelem, 2003. február 4.)]. A szabály lényege, hogy a panasztételi eljárás egy független intézmény által hozott végleges, jogerős határozattal záruljon. A tagállamok szabadon kijelölhetik azt a független hatóságot, amely jogosult a panasz kezelésére. Ez lehet országgyűlési biztos vagy bíró (büntetés-végrehajtó, végrehajtó vagy felügyelő bíró), felügyelő ügyész, bíróság vagy bíróság mellett működő ügyvéd (CPT/Inf (2002) 14, a 2001. évi grúziai látogatásról).”

19. *A magyar kormánynak címzett jelentés a Kínzás és Embertelen vagy Megalázó Bánásmód vagy Büntetés Megelőzésére Létrejött Európai Bizottság (CPT) 1999. december 5–16-i magyarországi látogatásáról (kivonat)*

“94. Minden országban található bizonyos számú ún. „veszélyes” fogvatartott (amely fogalom sokféle személyt takarhat), akikkel esetében különleges felügyeleti feltételeket kell teljesíteni. A fogvatartottaknak e csoportja csak kis részét képezi (illetve kielégítően működő besorolási rendszer esetén *kellene* részét képeznie) a börtönben fogvatartottak teljes létszámának. Ennek ellenére, a CPT különös aggodalommal tekint erre a csoportra, mivel az ilyen fogvatartottakkal szemben alkalmazandó különleges intézkedések nagyobb eséllyel járnak együtt embertelen bánásmóddal, mint a hagyományos besorolású fogvatartottak esetében.

95. A kérdésben rejlő veszélyeket kiválóan szemlélteti az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által 1982. szeptember 24-én elfogadott, veszélyes fogvatartottak felügyeletéről és kezeléséről szóló R(82)17. sz. ajánláshoz fűzött magyarázat következő kivonata: „43. Az emberi méltóságot az elkövetett bűncselekményre és a veszélyességre való tekintet nélkül tiszteletben kell tartani; ha pedig egyes személyeket a hagyományosnál szigorúbb körülmények mellett szükséges fogva tartani, a biztonságos felügyelet, a megfelelő rend és biztonságosság, valamint a közösség jólétének biztosítása mellett minden lehetséges módon segíteni kell, hogy az életkörünyezet ellensúlyozza a súlyosabb felügyelettel járó káros hatásokat, így a csökkentett szellemi teljesítményt, depressziót, idegességet, agresszivitást, neurózist, negatív értékeket és a megváltozott bioritmust. A legsúlyosabb esetekben a fogvatartottak tevékenysége pusztán vegetatív életmódra is korlátozódhat. E káros folyamatok általában visszafordíthatók, de ha a fogvatartás, így különösen a maximális biztonság melletti fogvatartás huzamos ideig áll fent, az idő- és térérzékelés, az öntudat nagymértékben és maradandóan károsodhat, és akár a 'személyiség megsemmisüléséhez' is vezethet.”

96. (...) A IV. biztonsági csoportba helyezett fogvatartottak besorolását hathavonta felülvizsgálják. Ennek ellenére úgy tűnik, hogy a IV. biztonsági csoportba sorolását, illetve a besorolás meghosszabbítását megállapító döntést nem indokolják meg az érintett fogvatartott számára.

97. Magától értetődő, hogy egy fogvatartottat ne tartsanak hosszabb ideig különleges biztonságú körletben, mint amilyent a személye által jelentett kockázat indokol. Ennek érdekében rendszeresen felül kell vizsgálni a besorolást megállapító döntést. Továbbá a fogvatartottakat a lehető legteljesebb mértékben tájékoztatni kell a besorolásuk és a besorolás szükség szerinti meghosszabbításának okairól. Ez többek között lehetőséget biztosít a számukra, hogy hatékonyan éljenek a döntés elleni fellebbezési lehetőségeikkel.

98. Következésképpen a CPT azt javasolja, hogy:

– azt a fogvatartottat, akit a büntetés-végrehajtás vagy a bíróság IV. biztonsági csoportba helyezett, vagy az ilyen elhelyezését meghosszabbította, írásban tájékoztassák az intézkedés indokairól (természetesen az indoklásból valamennyi olyan információ kihagyható, amelynek az elítélttől való visszatartását biztonsági követelmény ésszerűen indokolja)

– az érintett fogvatartottnak biztosítsanak lehetőséget arra, hogy a döntéssel kapcsolatban kinyilváníthassa saját álláspontját;

– ezt a biztonsági besorolást a lehető legrövidebb ideig alkalmazzák a fogvatartottra, és a döntést legalább háromhavonta vizsgálják felül.

100. Először, a delegáció megfigyelése szerint a Budapesti Börtönben a kényszerítő eszközöket (pl. a csuklóra és/vagy bokára rögzített bilincset) rutinszerűen alkalmazzák a IV. biztonsági csoportba sorolt fogvatartottakkal szemben. (...) A csukló- és/vagy bokabilincs rutinszerű alkalmazásának gyakorlata a zárkájukon kívül tartózkodó fogvatartottakkal szemben erősen vitatható, különösen huzamos ideig és biztonságos környezetben alkalmazva. (...)”

101. Másodszor, néhány IV. biztonsági csoportba sorolt fogvatartottat jelentős ideig elzárva tartottak, és e személyek csak különösen körülményesen fogadhattak látogatókat vagy juthattak telefonhoz – mindezt biztonsági okokra hivatkozva.”

20. A magyar kormánynak címzett jelentés a CPT 1999. december 5–16-i magyarországi látogatásáról (kivonat)

“64. (...) A CPT felhívja a magyar hatóságokat, hogy tegyenek eleget azon korábbi javaslatainak, hogy a IV. biztonsági csoportba sorolt fogvatartottak kapjanak írásbeli indokolást az ilyen jellegű intézkedésekkel kapcsolatban, valamint biztosítsák számukra a döntéssel kapcsolatos véleménynyilvánítás lehetőségét. Ugyanilyen fontos, hogy a fogvatartottak számára biztosítsanak írásbeli információt a döntéssel szembeni fellebbezés lehetőségeiről. Általában véve, a CPT javasolja, hogy a magyar hatóságok vizsgálják felül és finomítsák a fogvatartottak IV. biztonsági csoportba sorolására vonatkozó rendszert, ezáltal biztosítva, hogy csak azon fogvatartottakkal szemben alkalmazzák és hosszabbítják meg ezt a besorolást, akik egyedi esete ezt megköveteli.”

“66. (...) A CPT ismét kifejti azon álláspontját, hogy semmi sem igazolhatja a fogvatartottak zárkájukon kívüli rutinszerű megbilincselését, különösen akkor nem, ha az intézkedésre egy egyébként biztonságos környezetben kerül sor. A kényszerítő eszközök alkalmazása egy biztonságos sétaudvaron nyilvánvalóan elfogadhatatlan gyakorlat. A fogvatartottak egészségügyi vizsgálata során alkalmazott bilincseléssel kapcsolatban a CPT-nek az az álláspontja, hogy ez sérti az érintett fogvatartott méltóságát és akadályát képezi a megfelelő orvos-beteg viszony létrejöttének (és valószínűleg hátrányosan befolyásolja az objektív orvosi diagnózis megalkotását is). A CPT felhívja a magyar hatóságokat, hogy minden további késedelem nélkül vizsgálják felül a kényszerítő eszközök különleges biztonsági körleten elhelyezett (IV. biztonsági csoportba sorolt) fogvatartottakkal szembeni alkalmazására vonatkozó gyakorlatukat.”

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

21. A kérelmező panasza szerint annak a KBK körletnek a fogvatartási körülményei, amelyben mintegy 2 éven keresztül volt fogva tartva, kimerítik az embertelen és megalázó bánásmód fogalmát, tekintettel a szinte teljes mértékű elzártagra, az emberi kapcsolat közel teljes hiányára és a fenyegető eszközök általános alkalmazására. Panaszát az Egyezmény alább idézett 3. és 13. cikkeire alapozta:

„Senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.”

22. A Kormány vitatta a panaszt.

A. Elfogadhatóság

23. A Bíróság álláspontja szerint a panasz a 35. cikk 3. bekezdése értelmében nem minősül nyilvánvalóan alaptalannak, és más jogalap sincs az elfogadhatóság elutasítására, ezért a panaszt elfogadhatónak nyilvánítja.

B. Érdem

1. A felek érvei

24. A kérelmező előadta, hogy a KBK körletbeni fogvatartás fizikai feltételei együttesen embertelen és megalázó bánásmódot eredményeztek, különösen annak fényében, hogy a kérelmezőnek büntetését egy zárkában, teljes társadalmi elzártágban kellett letöltenie, amelyet naponta csak egy órára hagyatott el, hogy a szabad levegőn tartózkodjon, és hetente csak néhány órára, hogy testmozgást végezzen. A zárkán kívül mindig, még az orvosi vizsgálatok alkalmával is megbilincselve kellett lennie. Csak körülményesen tudott látogatókat fogadni, mivel a börtön, ahol elhelyezték, a családjának lakóhelyétől távol esett. Havonta csak egy-két látogatót fogadhatott, és a testi érintkezést nem tették lehetővé a számára.

25. A Kormány előadta, hogy a sérelmezett bánásmód nem érte el még a minimális szigorúsági szintet sem ahhoz, hogy az a 3. cikk hatálya alá essen. Beadványaikból az derül ki, hogy a IV. biztonsági csoportba csak azokat a fogvatartottakat helyezik, akik a legsúlyosabb bűncselekményeket követték el. Az elítélt személyes körülményei önmagukban nem indokolják a biztonsági szint csökkentését, mivel a szökésnek vagy a büntetés-végrehajtás rendje veszélyeztetésének nem csak azok a cselekmények minősülnek, amelyeket az elítélt egyedül hajt végre, hanem azok is,

amelyeket külső segítséggel vagy a bűnözői kapcsolatok kihasználásával követnek el, és ezek enyhébb felügyelet mellett könnyebben megvalósulnak.

26. A látogatást illetően, a kérelmező 2006. augusztus 15. és 2007. november 9. között összesen tizenhárom alkalommal fogadhatott látogatót olyan intézményekben, amelyek közel estek a látogatók lakóhelyéhez. 2007. februárban, májusban és októberben a kérelmező minden hónapban két alkalommal fogadott látogatót, ami több, mint amire jogosult lett volna. Televízió és könyvtári könyvek is a rendelkezésére álltak. Ezen kívül igénybe vehette a börtönlelkészi szolgálatot, amellyel egy alkalommal élt.

2. A Bíróság értékelése

a. Általános alapelvek

27. A Bíróság ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy az Egyezmény 3. cikke a demokratikus társadalom legalapvetőbb értékét biztosítja. Teljes mértékben megtiltja a kínzást és az embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, függetlenül a körülményektől és az áldozat viselkedésétől (lásd: *Labita kontra Olaszország* [GC], 26772/95. sz. kérelem, 119. §, ECHR 2000-IV).

28. A Bíróság ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy esetjoga szerint a kegyetlen bánásmód mértékének el kell érnie egy minimális szintet ahhoz, hogy a 3. cikkben foglaltak hatálya alá essen. A dolog természetéből adódóan ennek a minimális szintnek a megítélése relatív; függ az adott eset valamennyi körülményétől, így a bánásmód időtartamától, fizikai és mentális hatásaitól, és egyes esetekben az áldozat nemétől, korától és egészségi állapotától is (lásd: *Kudla kontra Lengyelország* [GC], 30210/96. sz. kérelem, 91. §, ECHR 2000-XI, valamint *Peers kontra Görögország*, 28524/95. sz. kérelem, 67. §, ECHR 2001-III). Bár az ilyen bánásmód mögötti szándékot mindig figyelembe kell venni, különösképpen, ha az megalázás vagy lealacsonyítás volt, az efféle szándék hiánya nem feltétlenül eredményezi annak megállapítását, hogy az Egyezmény 3. cikkét nem sértették meg (lásd: *Peers*, ibid., 74. §).

29. A Bíróság mindig következetesen hangsúlyozza, hogy az Egyezmény 3. cikkére való hivatkozáshoz az okozott szenvedésnek mindenképpen meg kell haladnia a jogszerű bánásmód vagy büntetés bizonyos formáihoz kapcsolódóan elkerülhetetlenül megjelenő szenvedési tényező mértékét. Azok az intézkedések, amelyek a személyt megfosztják szabadságától, gyakran járnak együtt ezzel a körülménnyel. E rendelkezéssel összhangban az Állam köteles gondoskodni arról, hogy a személy fogvatartásának körülményei megfeleljenek az emberi méltóság tiszteletben tartásának; az intézkedés végrehajtásának módja és formája ne tegye ki a személyt a fogvatartásával elkerülhetetlenül együtt járó szenvedés szintjén túlmenő szorongásnak vagy megpróbáltatásnak; valamint a személy

egészsége és jóléte – a börtöntől elvárható mértékben – megfelelően biztosított legyen (lásd: *Kudła kontra Lengyelország* [GC], idézve fent, 92–94. §).

30. Más fogvatartottakkal való kapcsolatba lépés biztonsági, fegyelmezési vagy megelőző célú tilalma önmagában nem minősül embertelen bánásmódnak vagy büntetésnek (lásd: többek között *Messina kontra Olaszország* (dec.), 25498/94. sz. kérelem, ECHR 1999-V). A CPT megállapítása szerint azonban a magánzárkában tartás megfelelő mentális és fizikai ingerek hiányában hosszútávon valószínűleg káros hatással jár és a mentális és társas képességek romlását eredményezi (lásd: *Iorgov kontra Bulgária*, 40653/98. sz. kérelem, 83. §, 2004. március 11.).

31. A Bíróság megállapította azokat a körülményeket, amelyek esetén a magánzárka alkalmazása még veszélyes fogvatartott esetében is embertelen vagy megalázó bánásmódnak minősül. Következésképpen észrevételezte, hogy a teljes érzékszervi elzárás a teljes társas elzárással együtt rombolhatja a személyiséget, így olyan embertelen bánásmódnak minősül, amelyet sem biztonsági sem más okra hivatkozva nem lehet indokoltnak tekinteni (lásd: *Ramirez Sanchez kontra Franciaország* [GC], 59450/00. sz. kérelem, 120–124. §, ECHR 2006-IX, valamint a benne hivatkozottak). Az önkényesség esetleges kockázatának elkerülése érdekében érdemben kell indokolni, ha a magánzárkában tartás meghosszabbított időszakát tovább hosszabbítják. A döntésnek tehát lehetővé kell tenni annak megállapítását, hogy a hatóságok elvégezték a fogvatartott körülményeiben, helyzetében vagy viselkedésében történt változást is figyelembe vevő felülvizsgálatot. Minél hosszabb időről van szó, annál részletesebbnek és megalapozottabbnak kell lennie az indokolásnak. Továbbá a Miniszteri Bizottság által 2006. január 11-én elfogadott Európai Börtönszabályok 53.1. bekezdése értelmében minden ilyen „börtön a börtönben” jellegű intézkedés csak rendkívüli körülmények között és teljes körű óvintézkedés megtételével engedhető meg. Annak érdekében, hogy a fogvatartott testi és szellemi állapota megfeleljen a meghosszabbított magánzárka körülményeinek, azt a rendszeres ellenőrzés rendszerének kell biztosítania (*Ramirez Sanchez kontra Franciaország*, idézve fent, 139. §).

b. A fenti alapelvek alkalmazása a jelen ügyben

32. A Bíróság figyelembe veszi, hogy a kérelmező fogvatartási körülményei összehasonlíthatók a *Rohde kontra Dánia* (69332/01. sz. kérelem, 97. §, 2005. július 21.) ügyben vizsgált fogvatartási körülményekkel. Utóbbi ügyben a kérelmező tizenegy és fél hónapot töltött magánzárkában, nem végezhetett semmilyen tevékenységet más fogvatartottakkal együtt, de hozzáférhetett televízióhoz, újságokhoz, nyelvórákat vehetett, igénybe vehette a börtönlelkészi szolgáltatást, valamint hetente egyszer fogadhatta ügyvédje és egyes családtagjai látogatását.

Abban az ügyben a Bíróság nem állapította meg az Egyezmény 3. cikkének sérelmét.

33. A jelen esetben a kérelmező számára lehetővé tett kapcsolattartás kevesebb volt, mint *Rohde* esetében, jóllehet ő fogadhatott és fogadott is látogatókat. Nem vehetett részt kulturális tevékenységekben és a zárkáján kívül folyamatosan megbilincselve tartották. Ezen túlmenően szinte a teljes börtönbüntetését a KBK körletben töltötte, amelyhez olyan rendkívül rideg körülmények társultak, mint a kizárólag mesterséges fénnel megvilágított zárka, a nem megfelelő szellőzés, az ülőke és fedél nélküli WC, valamint napi rendszerességgel elvégzett teljes tesüregvizsgálatok (lásd a 9. és 13–16. bekezdéseket). Hozzáférhetett viszont könyvekhez és televízióhoz, valamint igénybe vehette a börtönlelkészi szolgálatot. Mindezen tényezőket figyelembe véve a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmező nem lehetett teljes érzékszervi elzárttságban, hanem elzártága részleges és viszonylagos volt.

34. A Bíróság álláspontja szerint a magánzárka alkalmazása – figyelemmel annak az elítélt személyiségére gyakorolt valószínű negatív hatására – csak kivételes esetben és ideiglenesen fogadható el. Ennek ellenére a fogvatartottat korlátozó intézkedések közül számos elem – pl. a karóra vagy a teafilter birtoklása, illetve a zárkában tartható könyvek számának korlátozása (lásd a 9. bekezdést) – nem hozható ésszerű összefüggésbe az elkülönítés által elérni kívánt céllal, azaz a szökési kísérlet megakadályozásával.

35. Továbbá a fogvatartás objektív körülményei csak egy tényezőnek számítanak az embertelen és megalázó bánásmód megállapítását célzó vizsgálatban. A Bíróság megjegyzi, hogy volt olyan biztonsági körülmény, amely a fogvatartott zárkán kívüli folyamatos megbilincselését indokolta volna.

36. A fentebb idézett *Ramirez Sanchez* ügygel ellentétben a jelen esetben semmi sem utalt arra, hogy a kérelmező meg akarta volna zavarni a börtön rendjét. Nem talált továbbá a Bíróság semmi olyan tényezőt az ügy aktáiban, amely arra utalt volna, hogy a kérelmező veszélyessége – jóllehet emberölés előkészületeért ítélték el – hasonló lenne a maffiaügyekben elítélt fogvatartottakéval (vö. *Messina kontra Olaszország* (2. sz.) (dec.), 25498/94. sz. kérelem, ECHR 1999–V). Továbbá arra sincs bizonyíték, hogy az intézkedés a kérelmező olyan személyiségjegyeire alapult volna, amelyek veszélyt jelenthettek más fogvatartottakra, a börtön dolgozóira vagy saját magára nézve.

37. A Bíróság megjegyzi továbbá, hogy a hatóságok nem indokolták érdemben a magánzárka alkalmazását, illetve meghosszabbítását. Indoklás hiányában a vitatott korlátozás önkényesnek értékelhető. A sérülékeny személyekkel, így a fogvatartottakkal szemben önkényesen alkalmazott korlátozó intézkedések szükségképpen hozzájárulnak az alárendeltség, teljes kiszolgáltatottság, erőtlenség és így a megaláztatás érzésének kiváltásához.

A hatóságok semmilyen intézkedéssel nem ellensúlyozták a meghosszabbított magánzárka fogság által a kérelmező testi és szellemi állapotára gyakorolt káros hatásokat. A Bíróság álláspontja szerint a szabadtéri tartózkodás és a sportolás korlátozott lehetőségeit nem lehet a jelen ügy körülményei mellett az említett káros hatások ellensúlyozására alkalmasnak tekinteni, különösen annak ismeretében nem, hogy a kérelmező minden mozdulatát bilincsben kellett megtennie egy egyébként biztonságos környezetben.

38. Összegezve, a Bíróság úgy találta, hogy a kérelmezővel szemben hosszú ideig alkalmazott szigorú felügyeleti rendszer kumulatív hatásai és fogvatartásának körülményei olyan szenvedést okoztak neki, amely meghaladta a fogvatartással szükségképpen együtt járó szenvedés mértékét. A Bíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmezővel szemben teljesült az Egyezmény 3. cikkének alkalmazhatóságához szükséges minimális szintű súlyosság kritériuma, tehát a kérelmező embertelen és megalázó bánásmódban részesült. Ennek megfelelően az Egyezmény 3. cikkét megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKÉVEL EGYÜTT ÉRTELMEZETT 13. CIKK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

39. Az Egyezmény 3. cikkével együtt értelmezett 13. cikk értelmében a kérelmező azt a panaszt is előadta, hogy nem kapott lehetőséget a helyzetére vonatkozó döntéssel szembeni jogorvislatra. Az Egyezmény 13. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg.”

40. A Kormány vitatta a panaszt.

A. Elfogadhatóság

41. Az Egyezmény 3. cikke sérelmének megállapítását követően (lásd a 38. bekezdést) a Bíróság meggyőződött róla, hogy a kérelmezőnek „vitatható igénye” is van a 13. cikk vonatkozásában (lásd: *Silver és mások kontra Egyesült Királyság*, 1983. március 25., 113. §, „A” sorozat, 61. sz.). A bíróság álláspontja szerint a panasz az Egyezmény 35. cikk 3. § értelmében nem minősül nyilvánvalóan alaptalannak, és más jogalap sincs az elfogadhatóság elutasítására, ezért a kérelmet elfogadhatónak nyilvánítja.

B. Érdem

1. A felek érvei

42. A kérelmező előadta, hogy minden különösebb indokolást mellőzve tartották KBK körletben, továbbá nem közölték vele a IV. biztonsági csoportba sorolás okait, amely a KBK körletbe helyezés feltétele. A hatóságok nem határozták meg azt sem, hogy milyen biztonsági kockázattal járt volna ennek közlése az elítéltnél. A kérelmező kifogásolta továbbá, hogy mivel nem ismerte a panasz tárgyát képező intézkedés alapjául szolgáló indokot, nem élhetett hatékony jogorvoslattal sem vele szemben.

43. A Kormány előadta, hogy a kérelmező élt az 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (lásd a 14. bekezdést) 36(1)g) szakasza által biztosított általános panasztételi jogával, amely lehetővé tette a számára, hogy a biztonsági besorolása alapjául szolgáló indok felülvizsgálatát kérelmezze egy, a büntetés-végrehajtó intézménytől független, eljárásra jogosult szervtől. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség úgy találta, hogy a kérelmező fogvatartásának körülményei nem sértik az Egyezmény 3. cikkét, és ezt az álláspontját részletesen meg is indokolta.

44. A Kormány szerint komoly biztonsági érdek, konkrétan az informátor védelme miatt tartották vissza a kérelmező besorolását megalapozó információt. Egy elítélt biztonsági besorolásakor minden körülményt figyelembe kell venni. A kérelmező súlyos, erőszakos bűncselekményeket követett el, és a bűncselekmények elkövetése során kialakított alvilági kapcsolatai következtében nem lehetett kizárni annak a lehetőségét, hogy szökéséhez kívülről segítséget kaphat.

45. Végül pedig, a Kormány hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bizottságának a *Sárközy kontra Magyarország* ügyben (a Bizottság jelentése, 1997. március 6., 122–124. §) megfogalmazott következtetéseire, amelyek szerint az ügyészség olyan független szervezet, amely jogosult a fogvatartások felülvizsgálatára, és a főügyészség elé terjesztett panasztételi eljárás megfelel az Egyezmény 13. cikkének.

2. A Bíróság értékelése

46. A Bíróság szerint annak eldöntéséhez, hogy a jogorvoslat az Egyezmény 13. cikke szerint hatékonnak minősült-e, a 6. cikk követelményei is alkalmazhatók. Szabályként a tisztességes eljárás követelménye, ideértve a felek közötti fegyveregyenlőség elvét, a hatékony jogorvoslat alapvető eleme. A jogorvoslat nem tekinthető hatékonnak, ha a kérelmező számára nem teszik lehetővé az Egyezmény szerinti jogait korlátozó döntéssel szembeni jogorvoslat megtételéhez szükséges minimális feltételeket. Ezen kívül a szóban forgó jogorvoslatot biztosító nemzeti hatóságnak függetlennek és jogorvoslat szolgáltatására alkalmasnak kell lennie.

47. Az Egyezmény követelményeinek való megfelelés mellett az aláíró államok rendelkeznek bizonyos mérlegelési lehetőséggel – amint azt a Bíróság számos korábbi esetben is megállapította – a tekintetben, hogy milyen módon szolgáltatják a 13. cikk szerinti jogorvoslatot és tesznek eleget az 13. cikk rendelkezéseire vonatkozóan az Egyezményben vállalt kötelezettségeiknek (lásd: *mutatis mutandis Kudla kontra Lengyelország* [GC], 30210/96. sz. kérelem, 154. §, ECHR 2000-XI).

48. A Bíróság meggyőződött arról, hogy az ügyészség független szervezetnek tekinthető (lásd fentebb a 18. bekezdésben az Európai Börtönszabályok 70. szabályához fűzött magyarázatot). Nincs azonban meggyőzve arról, hogy az ügyészség hatásköre túlnyúlik a börtönhatóság által meghozott, visszatartott minősített információkon alapuló döntés jogszerűségének vizsgálatán. Ilyen körülmények között az ügyészség nem végezhet érdemi felülvizsgálatot annak érdekében, hogy a 13. cikk értelmében az illetékes nemzeti hatóság hatékony jogorvoslatot nyújthasson. A biztonsági besorolás okára vonatkozó megfelelő információ hiányában sem az ügyészség, sem pedig a fogvatartottak nincsenek abban a helyzetben, hogy felülvizsgálják, illetve megfellebbezzék a börtönhatóság döntéseit. A Bíróság megjegyzi továbbá, hogy a szóban forgó információ közlése nem feltétlenül kívánta volna meg az információ forrásának teljes kiadását.

49. A Bíróság megjegyzi, hogy a megyei főügyészség beismerte illetékességének korlátozottságát (lásd a 8. bekezdést). A Bíróság ezért nincs meggyőzve arról, hogy a megyei főügyészség – jóllehet valóban független – képes megfelelő jogorvoslatot szolgáltatni.

50. Mivel a körülményeket tekintve alapvető információktól megfosztott kérelmező a börtönhatóság 3. cikket sértő döntésének megfellebbezésekor nem élvezhette a fegyveregyenlőség elvét (lásd a 38. bekezdést), és az ügyészségnek nem volt valódi hatásköre arra, hogy megváltoztassa a döntést, a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Egyezmény 3. cikkével együtt értelmezett 13. cikket megsértették.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

51. Az Egyezmény 41. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság - szükség esetén - igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

52. A kérelmező 6000 EUR nem vagyoni kártérítést követelt.

53. A Kormány vitatta a követelést.

54. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező fogvatartása körülményei következtében bizonyos mértékű nem vagyoni kárt szenvedett, ezért részére a teljes követelt összeget megítéli.

B. Költségek és kiadások

55. A kérelmező további 2640 EUR összeget követelt a Bíróság előtt a felmerült költségek és kiadások megtérítésére. Ez a jogi képviselő 96 EUR összegű óradíjjal számolt – a benyújtott munkaóra-elszámolás szerinti – 27,5 óra jogi munkájának felel meg. A kérelmező további 40 EUR összeget is követelt az irodai költségek megtérítésére.

56. A Kormány vitatta a követelést.

57. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak annyiban jogosult költségei és kiadásai megtérítésére, amennyiben bebizonyítja, hogy azok valóságosan, szükségszerűen és ésszerű mértékben merültek fel. A jelen ügyben, tekintettel a birtokában lévő okiratokra és a fenti követelményekre, a Bíróság ésszerűnek tartja a teljes igényelt összeg, azaz 2680 EUR megítélését.

C. Késedelmi kamat

58. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. a kérelmet elfogadhatónak *nyilvánítja*;
2. *megállapítja*, hogy az Egyezmény 3. cikkét megsértették;
3. *megállapítja*, hogy az Egyezmény 3. cikkével együttértelmezett 13. cikket megsértették;
4. *megállapítja*
 - (a) hogy az alperes Államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a következő összegeket kell kifizetnie magyar forintban a teljesítés időpontjában aktuális átváltási árfolyamon:
 - (i) nem vagyoni kár tekintetében 6000 EUR (hatezer euró), továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét mint;

- (ii) költségek és kiadások tekintetében 2680 EUR (kétezer-hatszáznyolcvan euró), továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
- (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2011. június 7-én, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdése értelmében.

Stanley Naismith
hivatalvezető

Françoise Tulkens
elnök